

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

program coordonat de
World Vision
ROMÂNIA

ANTIIdot la VIOLENȚĂ

- ◇ **Titlu:** Prevenirea și Combaterea Bullyingului în Școli
- ◇ **Adresat:** părinților

Proiect derulat de:

Proiectul ANTIdot la VIOLENȚĂ este implementat de Asociația de Formare în Educație Formală și Nonformală „Vasile Sav” în cadrul Programului SAVE („School Anti-Violence Ecosystem”) coordonat de Fundația World Vision România și cofinanțat de Uniunea Europeană.

Durata proiectului: 9 luni Valoarea grantului: 15.000 Euro

- ◇ **Titlu:** Prevenirea și Combaterea Bullyingului în Școli
- ◇ **Adresat:** părinților

Ce este violența?

Organizația Mondială a Sănătății:

➡ **Violența** înseamnă **folosirea intenționată a forței sau a puterii** împotriva unei persoane sau unui grup, cu riscul de a produce:

- traumă fizică;
- suferință psihologică;
- afectarea dezvoltării copilului.

Violența poate lua mai multe forme:

- 💬 **Verbală** (jigniri, umiliri)
- 👊 **Fizică** (lovituri, îmbrânceli)
- **Psihologică** (bullying, intimidare)
- 💔 **Emoțională** (excludere, batjocură)
- ❌ **Sexuală** (atingeri nepotrivite)
- 🌐 **Socială/Culturală**
- 💻 **Cibernetică** (pe rețelele sociale)

... și orice alte activități sau comportamente care pot pune în pericol sănătatea sau integritatea elevilor și personalului școlii.

Ce prevede legea?

◇ (1) Activitățile de **consiliere psihologică, orientare școlară și profesională** se desfășoară prin **cabinete de asistență psihopedagogică** organizate:

- la nivelul fiecărei unități de învățământ;
- sau la nivel de rețea (pentru mai multe școli).

◇ (2) Aceste activități vizează:

- dezvoltarea personală, emoțională și socială a elevilor;
- sprijinirea formării identității vocaționale;
- promovarea stării de bine și sănătății mintale;
- prevenirea comportamentelor de risc (ex: violență, abandon școlar, consum de substanțe etc.).

Cine le oferă?

- ◇ serviciile sunt furnizate de **consilieri școlari, psihologi** sau **alți specialiști** în domeniul psihopedagogiei.
- ◇ se derulează **individual, în grupuri mici sau prin activități de clasă**.
- ◇ consilierii școlari colaborează cu **elevii, cadrele didactice, părinții și întreaga comunitate**.

Rolul părinților:

- **Comunicarea constantă cu cadrele didactice și consilierul școlar** pentru identificarea nevoilor copilului;
- **Susținerea participării copilului** la activitățile de consiliere și orientare;
- **Promovarea unui climat pozitiv acasă**, care sprijină dezvoltarea emoțională și deciziile privind cariera;
- **Semnalarea către școală a eventualelor probleme emoționale sau sociale observate acasă**;
- **Colaborarea activă în prevenirea și combaterea abandonului școlar și a riscurilor comportamentale**.

Cum apare violența în școală?

⚠ De multe ori, violența apare din:

- dezechilibre de **putere** (elev vs. elev, profesor vs. elev, elev vs. profesor);
- lipsa **comunicării** eficiente;
- lipsa de **supraveghere** sau de intervenție.

Ce putem face împreună?

👨👩👧👦 **Părinți** + 🏫 **Școală** + **Copii** = Un mediu sigur

- Observăm și semnalăm comportamentele nepotrivite;
- Susținem comunicarea și respectul;
- Ne implicăm în viața școlii.

Prevenirea violenței e responsabilitatea **tuturor**.

Împreună putem construi o școală **sigură, prietenoasă și incluzivă** pentru fiecare copil.

ACTIVITATE INTERACTIVĂ: SEMAFORUL INTERVENȚIEI

- **Roșu** – Stop: comportament inacceptabil
- **Galben** – Atenție: neplăcut, dar rezolvabil
- **Verde** – Acceptabil, chiar dacă nu ne place

♀ **Citiți situațiile ipotetice și menționați culoarea potrivită:**

- „Un copil e tachinat zilnic pentru că poartă ochelari.”
- „Un coleg face o glumă despre altul în fața clasei.”
- „Un elev este exclus din grup pentru că vine dintr-un sat.”
- „Un coleg refuză să împartă jucăria preferată la grădiniță, dar o face politicos”.
- „O fetiță este exclusă de la joacă pentru că este „prea tăcută” și „plictisitoare”.
- „Un băiat își filmează colegii în pauză și postează videoclipurile online, fără acordul lor”.
- „Doi copii se contrazic într-un joc, ridică tonul, dar apoi își cer scuze și se împacă.”
- „Un coleg îi spune altuia în mod repetat „ești gras, nu poți să alergi cu noi”.
- „Un copil este poreclit „tocilar” și colegii râd de el când răspunde corect la ore”.

Fenomenul bullying – o problemă frecventă

Bullying înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva.

Este un comportament **repetat** și **intenționat** prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic.

Fenomenul bullying apare atunci când un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de colegi. Uneori, aceste tachinări se transformă în îmbrânciri sau, în unele cazuri, în atacuri fizice.

Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința agresorului de a obține putere sau autoritate.

Chiar dacă fenomenul bullying este cel mai frecvent asociat cu mediul școlar, acesta poate apărea și în alte contexte - în fața blocului, la locul de joacă etc.

Există mai multe tipuri de comportamente care pot fi încadrate în categoria bullying:

- **Intimidarea verbală:** poreclire, batjocorire, amenințare, ironie, replici ofensatoare, comentarii sexuale etc.
- **Intimidarea socială:** excluderea intenționată dintr-un grup sau colectiv, punerea intenționată într-o situație jenantă în public, răspândirea de zvonuri jignitoare etc.
- **Intimidarea fizică:** bruscare, lovire, scuipare, daune aduse bunurilor persoanei intimidată etc.

Mai recent a căpătat amploare un nou tip de bullying, „adaptat” dezvoltării puternice a tehnologiei comunicării, și anume cyberbullying-ul.

- **Cyberbullying** se referă la comportamentul de intimidare prin intermediul tehnologiilor de informare și comunicare: SMS-uri sau e-mailuri jignitoare, răutăcioase, zvonuri sau comentarii răspândite pe site-uri de socializare, distribuirea de imagini jenante sau ofensatoare cu persoana hărțuită etc.

Cyberbullying-ul poate avea aceleași efecte devastatoare ca orice alt tip de bullying, uneori chiar mai severe (acest tip de hărțuire nu se limitează la un singur loc, ci îi „urmărește” pe adolescenți inclusiv acasă).

„Ați fost vreodată martor(ă) sau victima a unui act de violență în copilărie? Ce v-ar fi ajutat atunci?”

De ce apare fenomenul bullying? Cine sunt agresorii?

- Unii dintre agresori sunt bine priviți în grup, sunt populari, au influență în rândul celor de aceeași vârstă și le place să domine sau să conducă pe alții;
- Alții sunt agresivi deoarece aceștia au fost izolați și simt o nevoie puternică de a aparține unui grup, însă nu posedă abilitățile sociale de a-și păstra prietenii;
- Mulți copii nu pot evalua violența școlară ca fiind negativă sau inacceptabilă, așa cum fac adulții, și pot interpreta actele de agresiune ca amuzament sau distracție;
- Chiar dacă am putea avea impresia că agresorul este o persoană puternică și încrezătoare, lucrurile stau uneori altfel – acești copii au de multe ori o stimă de sine scăzută, simțindu-se superiori doar dacă îi lezează pe alții;
- De multe ori agresorii sunt ei înșiși victime ale fenomenului de bullying, pe care îl „învață” de la părinți, frați sau colegi mai mari etc.

Agresorii nu au nevoie să fie neapărat mai mari sau mai puternici decât cei pe care îi agresează. Diferența percepută de putere poate proveni din surse diferite - popularitate, abilități fizice sau cognitive, caracteristici de personalitate.

Chiar dacă nu putem ști niciodată cu siguranță dinainte dacă un copil va avea un comportament de tip bullying, sunt câteva caracteristici care cresc șansa ca un copil să devină agresor:

- Are o toleranță redusă la frustrare;
- Probleme familiale, neimplicare din partea familiei;
- Are o părere proastă despre ceilalți;
- Are dificultăți în respectarea regulilor;
- Vede violența într-o lumină pozitivă;
- Are prieteni care îi agresează pe alții.

STUDIU DE CAZ (pentru dezbatere în grupuri mici)

👧 „Maria are 10 ani. În ultimele săptămâni, nu mai vrea să meargă la școală. Se plânge de dureri de burtă, iar la teme nu mai cooperează. Mama observă că e retrasă și că lipsește din grupurile de colegi. Ce credeți că se întâmplă? Ce ați face dacă ați fi în locul părinților?”

„Care credeți că este primul semn care ar arăta că un copil suferă?”

Care pot fi efectele?

Semne care pot indica faptul că un copil este hărțuit

- Vânătași, răni neexplicate
- Haine sau obiecte personale pierdute sau distruse
- Dureri de cap sau de stomac frecvente, rău real sau prefăcut înainte de a merge la școală
- Schimbări în obiceiurile alimentare, cum ar fi mâncatul în exces sau săritul peste mese (copiii pot veni flămânzi de la școală pentru că nu și-au mâncat sandviciul)
- Dificultăți la somn sau coșmaruri frecvente
- Scăderea notelor, scăderea interesului pentru școală, fobie școlară
- Pierderea prietenilor sau evitarea situațiilor sociale
- Sentimente de neajutorare și scăderea stimei de sine
- Comportamente de risc, fuga de acasă, auto-mutilare sau preocupare legată de suicid.

Ce pot face părinții?

- Cel mai important lucru este să transmiteți și demonstrați copilului că sunteți disponibil pentru comunicare, pentru a-l asculta când are nevoie să vorbească;
- Încurajați copilul să vă povestească ce se întâmplă la școală;
- Nu învinuiți copilul pentru că este hărțuit, chiar dacă (poate) la un moment dat el a fost cel care l-a provocat pe agresor;
- Învățați-l pe copil să facă diferența între situațiile periculoase și situațiile în care îl poate înfrunța pe agresor:
 - Dați-i încredere că poate să-și rezolve singur problemele dacă este vorba despre o situație cu risc scăzut (de exemplu tachinare), dar spuneți-i clar că sunteți dispus să-l ajutați.
 - Intervenți dacă este vorba de o situație de hărțuire, apelând la cadre didactice din școală, consilier școlar sau director. Nu încercați să faceți chiar dvs. dreptate, această abordare are toate șansele să escaladeze problemele.

Nu ignorați posibilele semne că fiul / fiica dumneavoastră ar putea fi fie victimă a fenomenului de bullying, fie agresor. Acest tip de comportament poate lăsa urme adânci!

Ce pot face părinții? - recomandări pentru discuții cu copiii

- În situațiile în care un copil este agresat, încă de la primul incident, este bine să spună: „**Stop! Cuvintele tale mă rănesc!**” Ulterior, poate merge la un adult de încredere, fie că este părinte, profesor sau consilier, și să ceară ajutor. Important este să știe și să aibă încredere în el, că poate să îi spună direct celui care a folosit cuvinte nepotrivite să se oprească. Dacă arată agresorului că situația l-a afectat, plângând poate, îl face pe acesta mai puternic;
- Din nefericire, **dacă ignoră astfel de situații, agresorul se simte motivat să continue**, pentru că nu există consecințe ale comportamentului său. Și, tot din nefericire, ignorând, își reprimă de fapt emoțiile stârnite de acea persoană. Evident că este bine să evite situații sau persoane periculoase, dar nespunând nimic atunci când se întâmplă, nu face decât să motiveze acea persoană în continuare și să se lase pe el pe planul doi, acumulând de fiecare dată tristețe, furie sau frustrare. Și, cu atâtea emoții greu de gestionat, s-ar putea să explodeze și să agreseze și el pe cineva sau chiar propria persoană;

Ce pot face părinții? - recomandări pentru discuții cu copiii

- Câteodată, copiii consideră că este grozav să fie în compania anumitor colegi, chiar dacă aceștia se poartă neplăcut cu alții. **Martorii unei situații în care un copil este umilit, amenințat, exclus sau lovit au și ei o responsabilitate pentru că ar putea ajuta sau chiar preveni un astfel de eveniment.** O vorbă bună către cel care are tendința de a răni pe cineva poate salva ziua. Adresând unui coleg furios simpla întrebare: „Ești în regulă? Te pot ajuta cu ceva?”, acesta poate fi ajutat să își descarce emoția și să nu mai rănească pe altcineva. Poate chiar acești martori i-ar putea comunica adultului de încredere că cineva are o zi mai tristă;
- Din păcate, de foarte multe ori, cei care cer ajutorul fie nu sunt ajutați imediat, fie se tem să nu fie denumiți pârâcioși și acceptă să pățească în continuare chiar și lucruri mai rele. O bună practică e aceea de **a le descrie copiilor diferența dintre a proteja și a pârî**, pentru a le fi mai ușor să își găsească forța să ceară ajutor. Când copilul este agresat, jignit, lovit și povestește asta cuiva, nu e vorba de pâră, ci de un mod firesc de a se ține în siguranță.

Arătați-le copiilor că și voi cereți ajutor atunci când aveți nevoie, fără rușine sau teamă – astfel le oferiți un exemplu sănătos de comportament.

Ce pot face părinții?

- Discutați împreună despre diferite modalități în care ar putea rezolva situația;
- Învățați copilul să nu ia totul personal atunci când se confruntă cu un agresor. Explicați-i că insultele pe care acesta i le adresează nu exprima o problemă a copilului, ci a agresorului;
- Demontați împreună cu copilul „miturile” despre bullying, propagate uneori din păcate și de către adulți (găsiți în continuare câteva astfel de mituri).

1. **“Așa sunt băieții”**

Adevărul: Să le faci rău altora nu este niciodată acceptabil.

2. **“Fetele nu au comportamente de bullying”**

Adevărul: Și fetele pot avea astfel de comportamente, în cazul lor bullying-ul fiind predominant verbal și social.

3. **“Cuvintele nu pot răni”**

Adevărul: Cuvintele nu lasă urme externe, dar pot lăsa cicatrici adânci înăuntru.

4. **“Bullying-ul este o parte normală a copilăriei”**

Adevărul: Nu este nimic normal în a fi batjocorit, hărțuit.

5. **“Unele persoane merită să fie batjocorite/hărțuite.”**

Adevărul: Nimeni nu merită să fie rănit. Toți merită să fie tratați cu respect.

6. **“Bullying-ul îi face pe copii mai puternici”**

Adevărul: Bullying-ul poate face un copil să se simtă foarte rău față de propria persoană, acest lucru fiind uneori permanent.

7. **“Este doar o glumă/ este doar o tachinare nevinovată.”**

Adevărul: Când rănește pe cineva este bullying.

Un climat școlar sigur și lipsit de bullying se construiește prin colaborarea tuturor actorilor educaționali!

Procedura privind managementul cazurilor de violență (Managementul cazurilor de violență | Ministerul Educației și Cercetării)

Cazurile de violență pot fi **raportate**:

- de elevi, părinți sau cadre didactice;
- verbal sau în scris;
- oricărui membru al personalului școlii;
- confidențial, prin mesaje la cutia cu sesizări
- /alte mijloace puse la dispoziție de școală.

Dacă un elev este **martor** sau **victimă**:

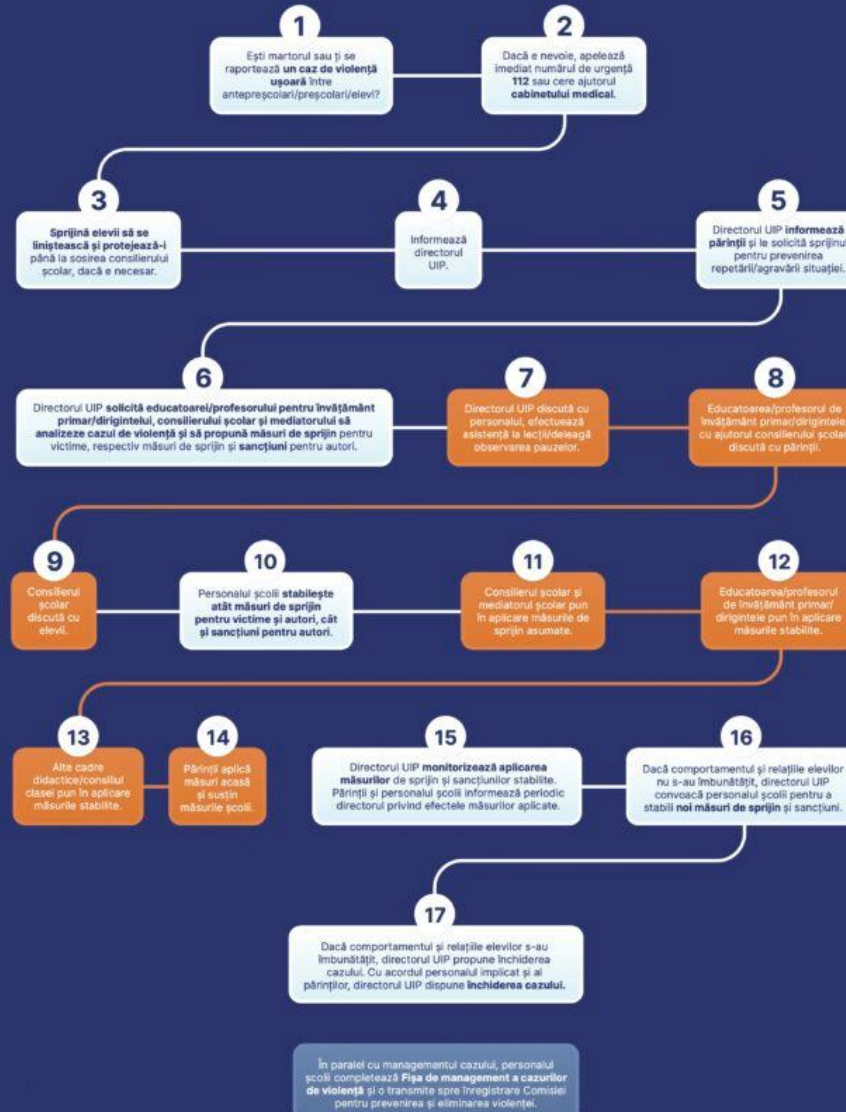
- Informează un adult de încredere (profesor, părinte, etc.);
- Școala are **obligația să intervină în baza procedurilor oficiale stabilite de Ministerul Educației și Cercetării**;

🔗 [Vezi procedura pe edu.ro](https://www.edu.ro)

Personalul școlii protejează elevii și părinții care raportează fapte de violență împotriva oricărei forme de discriminare sau răzbunare din partea celorlalți.

Managementul cazurilor ușoare de violență ușoară între antepreșcolari/preșcolari/ elevi, săvârșită în mediul școlar

Află mai multe informații pe edu.ro/anti-violenta

Conform legii nr. 198/2023, **sanctiunile** ce pot fi aplicate elevilor, în funcție de gravitatea faptelor, sunt:

- observație individuală;
- muștrare scrisă;
- retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul;
- mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ;
- suspendarea elevului pe o durată limitată de timp;
- preavizul de exmatriculare;
- exmatricularea cu drept de reînscrisiere, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ;
- exmatricularea cu drept de reînscrisiere, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ;
- exmatricularea fără drept de reînscrisiere pentru elevii din învățământul postliceal.

SANȚIUNI PENTRU VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ

Tip de sancțiune	Categorie	Faptă / Situație sancționată	Sanctiune aplicabilă	Lege și articol
Sanctiuni școlare	Elevi	Comportament inadecvat, violență verbală, fizică, bullying, distrugerii	Observație individuală	Legea nr. 198/2023, art. 107
	Elevi	Repetarea abaterilor	Mustrare scrisă	Legea nr. 198/2023, art. 107
	Elevi	Comportament grav	Retragerea bursei	Legea nr. 198/2023, art. 107 lit. c
	Elevi	Abateri grave	Mutare disciplinară în altă clasă/școală	Legea nr. 198/2023, art. 107 lit. d-e
	Elevi	În cazuri excepționale, în postobligatoriu	Exmatriculare cu drept de reînscris	Legea nr. 198/2023, art. 107 lit. f
	Profesori	Abuz verbal, comportament discriminatoriu	Avertisment scris, scădere gradatie, sancțiuni disciplinare	Statutul personalului didactic, Legea nr. 198/2023, art. 169

SANCTIUNI LEGALE (PENALE) ÎN CAZURI DE VIOLENȚĂ

Categorie faptă	Faptă sancționată	Sanctiune aplicabilă	Lege și articol
Violență fizică	Lovirea sau alte violențe	Amendă sau închisoare de la 3 luni la 2 ani	Cod penal, art. 193
	Vătămarea corporală	Închisoare de la 2 la 7 ani	Cod penal, art. 194
Violență psihologică	Hărțuire (inclusiv bullying repetat)	Amendă sau închisoare de la 3 luni la 1 an	Cod penal, art. 208
	Amenințare	Amendă sau închisoare de la 3 luni la 1 an	Cod penal, art. 206
Abuz de putere / constrângere	Șantaj	Închisoare de la 1 la 5 ani	Cod penal, art. 207
Violență sexuală	Viol	Închisoare de la 3 la 10 ani	Cod penal, art. 218
	Act sexual cu un minor	Închisoare de la 1 la 5 ani	Cod penal, art. 220
Violență psihologică gravă	Determinarea sau înlesnirea sinuciderii unui minor	Închisoare de la 3 la 7 ani	Cod penal, art. 191
Discriminare și instigare	Incitare la ură sau discriminare	Amendă sau închisoare până la 3 ani	Cod penal, art. 369
Neglijare / omisiune	Neluarea măsurilor de protecție a copilului	Avertisment, amendă, răspundere penală în cazuri grave	Legea nr. 272/2004, art. 89 și 96

Rolul părinților

Părinții pot:

- observa schimbări în comportamentul copilului;
- comunica deschis cu copilul despre experiențele școlare;
- colabora cu școala pentru a asigura un mediu sigur;
- sprijini copilul în dezvoltarea abilităților de gestionare a conflictelor

Măsurile care vor fi luate de școală

În cazul unui incident:

- se evaluează situația și se iau măsuri pentru siguranța elevilor;
- se implică autoritățile competente dacă este necesar;
- se oferă sprijin victimelor și se aplică sancțiuni adecvate.

Resurse disponibile

Pentru sprijin și informații:

- Numărul de urgență: **112**
- Numărul pentru copii: **119**
- Site-ul Ministerului Educației și Cercetării [Managementul cazurilor de violență | Ministerul Educației și Cercetării](#)

Resurse disponibile suplimentare

Instituție / Serviciu

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Neamț (DGASPC)

Serviciul de asistență psihologică / consilierul școlar

Poliția Municipiului Roman / Brigada de combatere a criminalității organizate (BCCO)

<https://nt.politiaromana.ro/ro/ipj-neamt/servicii-judetene/biroul-siguranta-scolara>

Inspectoratul Școlar Județean Neamț (ISJ)

Serviciul de Urgență 112

Telefonul Copilului – 119 (*gratuit, național*)

<https://copii.gov.ro/1/1586-2/>

Telefonul Copilului – 116 111 (Salvați Copiii)

<https://116111.ro/>

Parchetul / Procuratura

Organizații non-guvernamentale (ONG-uri)

<https://www.salvaticopiii.ro/Cine-suntem/unde-suntem-activi/Neamt>

Cum ajută / Ce face concret

Intervine în cazuri de violență, neglijență, abuz, exploatare.

Poate prelua copilul în regim de urgență.

♀ **Adresă:** Str. Alexandru cel Bun 11, Piatra Neamț 611020;

☎ **Telefon:** 0233 229 217

Oferă suport emoțional copilului, consiliere, mediere. Poate semnala alte instituții.

- **cabinet** în fiecare instituție de învățământ.

Intervine în cazuri grave: agresiuni fizice, abuz sexual, trafic, bullying sever, hărțuire online.

♀ **Adresă:** Str. Bogdan Dragoș, nr. 16, municipiul Roman

☎ **Telefon:** 0233 207 324

Monitorizează cazurile din școli. Se sesizează în caz de nereguli privind protecția copilului în mediul școlar.

• ♀ **Adresă:** Str. Lt. Drăghiescu, Nr. 4A, Cod. 610125 Piatra-Neamț, Jud. NEAMȚ; e-mail: office@isjneamt.ro ☎ **Telefon:** 0233 214 860

Pentru situații imediate, grave, cu pericol fizic real (violență domestică, agresiune etc.).

Linie specială pentru copii aflați în situații de risc sau pentru cei care vor să reclame abuzuri.

Consiliere gratuită, confidențială. Pot ghida spre alte servicii utile.

Primește plângeri penale în cazuri de abuz fizic/sexual sau alte infracțiuni împotriva copilului.

Exemplu: Salvați Copiii: Președinte: Eugen Simion

Adresa: Bd. 1 Decembrie 1918, nr. 68, 610219, Piatra Neamț

Telefon: +40 733 083 336; E-mail: neamt@salvaticopiii.ro

Principiile Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (CDC)

1. Nediscriinarea (Art. 2)

Toți copiii, indiferent de sex, rasă, religie, limbă, origine, statut social sau dizabilități, trebuie să se bucure de aceleași drepturi.

➡ Nu este permisă nicio formă de excludere sau tratament inegal.

2. Interesul superior al copilului (Art. 3)

În orice decizie care îl privește – fie în familie, școală sau sistemul de protecție – **interesul copilului** trebuie să fie **pe primul loc**.

➡ Protejarea sănătății, educației și siguranței sale este prioritară.

3. Dreptul la viață / supraviețuire, dezvoltare și protecție (Art. 6)

Copilul are dreptul **să trăiască și să se dezvolte** fizic, emoțional, mental și social în condiții de demnitate.

➡ Statul trebuie să ia măsuri pentru a asigura un mediu sănătos și sigur.

4. Respectarea opiniei copilului (Art. 12)

Copilul are dreptul să-și exprime liber părerile în toate problemele care îl privesc.

➡ Opinia lui trebuie ascultată și luată în considerare în funcție de vârstă și maturitate.

Aceste principii **stau la baza tuturor celorlalte drepturi** garantate copilului prin Convenție – educație, protecție, participare, sănătate etc.

Conform Legii 272/2004 și Convenției ONU

Drepturi ale copilului

- ◇ **Dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare**
- ◇ **Dreptul la identitate (nume, naționalitate, cetățenie)**
- ◇ **Dreptul la familie**
- ◇ **Dreptul la opinie și libera exprimare**
- ◇ **Dreptul la protecția imaginii și a vieții private**
- ◇ **Dreptul la educație**
- ◇ **Dreptul la protecție împotriva oricărei forme de violență**
- ◇ **Dreptul la sănătate și îngrijire medicală**
- ◇ **Dreptul la protecția împotriva exploatarei economice (muncă forțată)**
- ◇ **Dreptul la protecție împotriva abuzului sexual și traficului de persoane**
- ◇ **Dreptul la protecția față de orice formă de discriminare**
- ◇ **Dreptul la un standard de viață adecvat (hrană, îmbrăcăminte, locuință)**
- ◇ **Dreptul la recreere, timp liber, joacă și activități culturale**
- ◇ **Dreptul de a fi ascultat în orice procedură care îl privește (inclusiv juridic)**

Responsabilități asociate

- ◇ Să aibă grijă de propria sănătate și să ceară ajutor când e nevoie
- ◇ Să respecte identitatea și cultura celorlalți
- ◇ Să mențină o relație de respect și comunicare cu familia
- ◇ Să își exprime părerea într-un mod respectuos, fără a jigni
- ◇ Să respecte intimitatea celorlalți și să nu distribuie date personale
- ◇ Să participe activ, responsabil și respectuos în procesul educațional
- ◇ Să nu accepte și să nu promoveze comportamente violente, să le semnaleze
- ◇ Să adopte un stil de viață sănătos și să urmeze tratamentele medicale prescrise
- ◇ Să înțeleagă limitele între activitățile casnice și muncă dăunătoare dezvoltării
- ◇ Să fie informat despre limitele personale și să ceară ajutor în cazuri suspecte
- ◇ Să respecte toate persoanele, indiferent de etnie, religie, gen, dizabilitate etc.
- ◇ Să prețuiască resursele și bunurile de care beneficiază
- ◇ Să aleagă activități care nu afectează negativ sănătatea proprie sau a altora
- ◇ Să spună adevărul și să participe activ în discuții despre bunăstarea lui

Rolul părinților și profesorilor în susținerea drepturilor copilului

Părinții

- ✓ Oferă siguranță, afecțiune și stabilitate emoțională
- ✓ Ascultă copilul cu răbdare și empatie
- ✓ Respectă intimitatea și nevoile copilului
- ✓ Se implică în deciziile importante ce privesc copilul
- ✓ Colaborează cu școala și cu specialiștii în cazuri sensibile
- ✓ Nu impun pedepse umilitoare sau agresive

Profesorii

- ✓ Creează un climat de învățare pozitiv, fără frică și umilință
- ✓ Încurajează exprimarea opiniei și învățarea democratică
- ✓ Asigură confidențialitatea și respectarea imaginii elevului
- ✓ Consultă elevii în privința unor activități ce îi privesc direct
- ✓ Semnalează și intervin prompt în cazuri de abuz, violență sau discriminare
- ✓ Aplică reguli clare și consecvente, cu respect pentru demnitatea copilului

 Părinții sunt principalii responsabili pentru creșterea copilului – dar au și dreptul la sprijin din partea statului (consiliere, asistență socială etc.).

 Copilul poate fi consiliat sau ajutat de specialiști fără acordul părintelui, în situații în care este în pericol (Art. 50 Legea 272/2004).

 Neglijarea nevoilor copilului (fizice, emoționale, educaționale) e considerată formă de abuz.

Obiectivele UE pe plan mondial sunt:

- să își susțină și să își promoveze valorile și interesele;
- să contribuie la menținerea păcii și securității pe planetă și la dezvoltarea sa durabilă;
- să promoveze solidaritatea și respectul reciproc între popoare și să contribuie la asigurarea unui comerț liber și echitabil, la eradicarea sărăciei și la protecția drepturilor omului;
- să asigure respectarea strictă a dreptului internațional.

Obiectivele UE sunt prevăzute la articolul 3 din Tratatul de la Lisabona.

Valorile fundamentale ale Uniunii Europene

(Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană)

- **Demnitatea umană** – este inviolabilă și trebuie respectată și protejată.
- **Libertatea** – de exprimare, de conștiință, religioasă, de asociere, de circulație.
- **Democrația** – puterea aparține cetățenilor, prin alegeri libere și corecte.
- **Egalitatea** – toți cetățenii sunt egali în fața legii.
- **Statul de drept** – legea este supremă, garantând justiția.
- **Respectarea drepturilor omului** – inclusiv drepturile minorităților.

ÎNTREBARE DE ÎNCHEIERE

 $A_i^{3\beta/2/2} a_{1/2} \mu \delta \Omega^a \beta \mu p_{1/2}^a \beta^{3/2} \Omega \quad \Theta^a | j \Theta^{43} \Theta^3 \mu^{1/4} \beta^{a/2} \circ j_{1/4} \beta \delta - \delta$
 $\mu^a p p \Omega^o f i \Omega^o \mu p \Omega^{3a/2} \Theta \Omega p \beta / \epsilon / \delta \beta / \epsilon A$

Bibliografie

- ? Olweus, D. (1993). Bullying at School: What We Know and What We Can Do. Oxford: Blackwell Publishing.
- ? Smith, P. K., Pepler, D., & Rigby, K. (2004). Bullying in Schools: How Successful Can Interventions Be? Cambridge University Press.
- ? Rigby, K. (2002). New Perspectives on Bullying. Jessica Kingsley Publishers.
- ? Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2018). Bullying Beyond the Schoolyard: Preventing and Responding to Cyberbullying. Corwin Press.
- ? Ministerul Educației Naționale din România. (2018). Metodologia de prevenire și combatere a violenței în mediul școlar.
- ? World Health Organization (WHO). (2020). School-based violence prevention: A practical handbook.
- ? Legea 272/2004
- ? Convenția ONU
- ? Obiective și valori | Uniunea Europeană

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației World Vision România. Nici Uniunea Europeană și nici Fundația World Vision România nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.